

ผู้เลิศจ้างมีลาภ (๓)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อจินไตย ๔ อย่างนี้ คือ พุทธวิสัย
ฌานวิสัย วิบากแห่งกรรม และโลกจินดา คือ ความคิดในเรื่อง
โลก ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อจินไตย ๔ อย่างนี้แล บุคคลไม่ควรคิด
ผู้ที่คิดก็จะพึงมีส่วนแห่งความเป็นบ้าและได้รับความลำบากเปล่า

ผู้เลิศทางมีลาภ (๓)

๕๒๒

ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคน ล้วนมีเป้าหมายที่แตกต่างกัน พ่อค้าทำการค้า ประกอบธุรกิจ ย่อมหวังผลกำไร เป็นเครื่องตอบแทน เพื่อยังความสุขให้เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว นักรบทำสงครามเพื่ออำนาจความยิ่งใหญ่ หรือเพียงเพื่อปกป้องมาตุภูมิของตน ให้อยู่รอดปลอดภัยจากเหล่าอริราชศัตรู แต่สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเปลือกนอกที่ฉาบทาด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุข อันทำให้บุคคลทั้งหลายลุ่มหลงมัวเมา และประมาทในชีวิต แต่สำหรับนักรบกองทัพธรรม การทำความเพียรประหารกิเลส ทำใจหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกาย กระทั่งเข้าถึงพระรัตนตรัย เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของมวลมนุษยชาติทุกคน

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน อจินติตสูตร ว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อจินไตย ๔ อย่างนี้ คือ พุทธ-
วิสัย ฌานวิสัย วิบากแห่งกรรม และโลกจินดา คือ ความคิด
ในเรื่องโลก ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อจินไตย ๔ อย่างนี้แล
บุคคลไม่ควรคิด ผู้ที่คิดก็จะพึงมีส่วนแห่งความเป็นบ้า และ
ได้รับความลำบากเปล่า”

วิบากแห่งกรรมเป็นหนึ่งในอจินไตย ๔ อย่าง ที่พระ-
ลัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า ไม่ควรคิด ถ้าคิดก็อาจทำให้มีส่วน

ผู้เลิศทางมีลาภ (๓)

๕๒๓

แห่งความเป็นบ้ำได้ เพราะเรื่องของกรรมมีความสลับซับซ้อนมาก เกินกว่าสติปัญญาของปุถุชนทั่วไปจะคาดคิดค้นเคาได้ ต้องใช้ ภาวนามยปัญญา คือ ปัญญาที่เกิดจากการรู้แจ้งเห็นจริง จึงจะสามารถเชื่อมโยงเหตุและผล กรรมและผลของกรรมได้อย่าง ถูกต้องชัดเจน เพราะชีวิตในปัจจุบัน ย่อมเป็นผลมาจากการ กระทำในอดีต และชีวิตในอนาคต ย่อมเป็นผลมาจากเหตุที่ กระทำในปัจจุบันทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว ซึ่งเป็นผังสำเร็จติด แน่นอยู่ที่ศูนย์กลางกายของทุกคน

*ดังเช่นเรื่องราวของ **พระกุมารสิวลี** ท่านต้องทนทุกข์ ทรมานอยู่ในครรภ์ถึง ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน จึงประสูติ จากนั้น พระมารดาได้ถวายมหาทานกับพระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมภิกษุ- สงฆ์ตลอด ๗ วัน ในวันที่ ๗ ของการถวายทาน พระสารีบุตร- เถระถามพระกุมารต่อจากตอนที่แล้วว่า “สิวลี เธอได้เสวย ทุกขเวทนาแสนสาหัสเช่นนี้ การบวชไม่ดีสำหรับเธอหรือ”

พระกุมารตอบว่า “ถ้าหากได้รับอนุญาต ผมก็จะบวช ขอรับ” พระนางสุปปวาสาเห็นพระสารีบุตรเถระสนทนากับบุตร ชาย จึงเข้าไปสอบถาม เมื่อทราบว่าสิวลีราชกุมารปรารถนาจะ ออกผนวช พระนางสุปปวาสาเห็นว่า การตัดสินใจของพระ-

ผู้เลิศทางมีลาภ (๓)

๕๒๔

กุมารเป็นไปเพื่อบุญกุศล จึงอนุญาตว่า “ดีแล้วเจ้าข้า ขอ
พระคุณเจ้าจงให้กุมารบวชเถิด”

เมื่อพระสารีบุตรเถระได้รับอนุญาตจากพระนางแล้ว จึง
นำพระสีวลีกุมารไปที่พระวิหาร สอนตบปัญจกัมมัฏฐานโดย
อนุโลมและปฏิโลม และสอนต่อไปว่า “สีวลี เธอจงพิจารณา
ทุกข์ที่เธอได้เสวยตลอด ๗ ปี ๗ เดือนกับอีก ๗ วันนั้นเถิด”

พระกุมารเรียนว่า “ข้าแต่พระคุณเจ้า การบรรพชาของ
กระผมเป็นภาระของท่าน หากกระผมสามารถทำสิ่งใดได้
กระผมจะพยายามทำสิ่งนั้นด้วยตนเอง ขอรับ”

ด้วยมีพระชนม์เพียง ๗ พรรษา สีวลีกุมารทรงตัดสินใจ
บวชถวายชีวิตในพระศาสนา แม้การบรรลุลุธรรมก็เป็นเรื่องน่า
อัศจรรย์มากเพราะพระกุมารเป็นผู้ที่สั่งสมบุญมาดีแล้วในอดีตชาติ
เมื่อถึงคราวจะบรรลุลุธรรม ก็เป็นประเภทสุขาปฏิบัติ ขิปปาภิญญา
คือ ปฏิบัติได้สะดวกและรู้เห็นได้อย่างรวดเร็ว หลังจากได้รับฟัง
โอวาทจากพระธรรมเสนาบติสารีบุตรแล้ว ขณะโกนผมของ
พระกุมาร เพียงจดมิดโกนลงครั้งแรก สีวลีกุมารสามารถทำใจ
ให้หยุดนิ่ง ตามตรีกะลิกถึงโอวาทของพระอุปัชฌาย์ และ
ทุกขเวทนาที่ได้รับขณะอยู่ในครรรค์ กระทั่งใจหยุดนิ่งได้สนิท
ได้บรรลุลุธรรมเป็นพระโสดาบันในทันทีนั่นเอง

ผู้เลิศทางมีลาภ (๓)

๕๒๕

ขณะโกนผมได้ครึ่งศีรษะ ท่านได้บรรลุสุกิตาคามีผล และขณะโกนไปได้สามในสี่ ก็ได้บรรลุถึงกายธรรมพระอนาคามี ทันทีที่โกนหมดศีรษะ ท่านได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ทันที ไม่ก่อนไม่หลังกัน ตั้งแต่พระกুমารบวช ปัจจุบันสืบทอดขึ้นกับท่าน มากมาย และยังมีเพียงพอสำหรับภิกษุสงฆ์ทั้งหลายอีกด้วย

นี่คือเรื่องราวของพระสิวลีเถระในช่วงที่บุญส่งผลอย่าง เต็มที่ระหว่างที่เป็นคฤหัสถ์กระทั่งเป็นพระอริยเจ้า ส่วนอีกมุม หนึ่งของชีวิตที่ท่านเคยทำผิดพลาดไว้ ทำให้ต้องทนทุกข์ทรมาน อยู่ในครุณานานถึง ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วันนั้น เรื่องราวในอดีต ชาติของท่านมีอยู่ว่า

ชาติหนึ่ง ท่านจุติจากเทวโลกมาบังเกิดในราชตระกูลที่ กรุงพาราณสี ต่อมาได้ขึ้นครองราชสมบัติแทนพระราชบิดา ครั้นได้เป็นพระราชา ทรงยกทัพไปล้อมเมืองๆ หนึ่งไว้ และได้ส่ง พระราชสาส์นถึงชาวเมืองนั้นว่า “จะให้ราชสมบัติหรือจะทำการ รบ ขอให้ตอบมา” ชาวเมืองตอบว่า “พวกเราจะไม่ให้ราชสมบัติ และจะไม่สู้รบด้วย” จากนั้นพากันปิดประตูเมือง อาศัยเพียง ประตูเล็กด้านหลังเมืองเพื่อไปหาพิน อาหาร และน้ำเท่านั้น

พระเจ้าพาราณสีสั่งทหารให้รักษาประตูใหญ่ ๔ ประตู ล้อมเมืองไว้ถึง ๗ ปี ๗ เดือน นับเป็นเวลานานมาก จนพระ

ผู้เลิศทางมีลาภ (๓)

๕๒๖

ราชมารดาของพระองค์สงสัยว่า ทำไมทำการศึกษานานนัก ครั้นทรงรู้ถึงสาเหตุ พระนางได้ตรัสว่า “บุตรของเราช่างโง่หนัก” ทรงมีพระราชเสาวนีย์ฝากไปบอกพระโอรสว่า “จงปิดประตูเล็กทั้งหมดเพื่อมิให้ชาวเมืองเข้าออกโดยเด็ดขาด”

พระเจ้าพาราณสีทรงปฏิบัติตาม โดยสั่งให้ปิดประตูเล็กเหล่านั้นทั้งหมด เมื่อชาวเมืองเข้าออกเมืองไม่ได้ ต่างเดือดร้อนเพราะขาดเสบียง ในวันที่ ๗ ชาวเมืองจึงได้พร้อมใจกันจับพระราชอาของพวกตนสำเร็จโทษ และได้ยกเมืองให้กับพระเจ้าพาราณสีในที่สุด

ด้วยกรรมนี้ทำให้ท่านต้องไปตกในอเวจีมหานรกนานจนพื้นแผ่นดินสูงขึ้น ๑ โยชน์ จึงพ้นกรรมจากนรก มาถือปฏิสนธิในพระครรภ์ของพระมารดานานถึง ๗ ปี ๗ เดือน และยังไม่อนขวางในครรภ์อีก ๗ วัน เพราะบาปกรรมที่ปิดประตูเล็ก ๗ วันนั่นเอง ส่วนพระนางสุปปวาสา ก็คือพระราชมารดาของพระราชาในชาตินั้น

นี่เป็นตัวอย่างของผู้ที่เคยผิดพลาดมาในอดีต จากเรื่องนี้เราจะเห็นได้ว่า ตำแหน่งหน้าที่การงานทั้งหลาย เปรียบเสมือนดาบสองคม ถ้าเราจับไม่ดี ย่อมมีสิทธิ์ลู่คมดาบ และถูกบาดได้ง่ายๆ แต่ถ้าจับด้วยความระมัดระวัง และนำมาใช้ประโยชน์

ผู้เลิศทางมีลาภ (๓)

๕๒๓

ประโยชน์มากมายย่อมเกิดขึ้น อันที่จริง ตำแหน่งยศถาบรรดาศักดิ์ ล้วนเป็นของสมมติ เพื่อไว้ใช้สร้างบารมี ย่นย่อหนทางพระนิพพานให้สั้นลง แต่ผู้ไม่รู้ กลับใช้ก่อกรรมทำบาปอกุศล แม้บุญเก่าจะทำมาดีให้ได้เกิดเป็นพระราชา แต่ถ้าประมาท ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางที่ผิด ย่อมมีทุกติเป็นที่ไป ฉะนั้นทั้งบุญ และบาปที่ได้ทำไป จะคอยติดตามส่งผลตลอดเวลา ไม่ได้สูญหายไปไหนแน่นอน

บางทีเราทำกรรมแค่ครั้งเดียว แต่ต้องไปใช้ผลกรรมหลายชาติ ถ้าเป็นบุญก็ตามส่งผลให้ได้ไปเสวยผลบุญในสุคติโลกสวรรค์ยาวนาน ถ้าเป็นบาปอกุศลก็ตามส่งผลให้ต้องไปเสวยวิบากกรรมในทุคติภูมิยาวนานเช่นกัน เมื่อส่วนของกรรมใช้ไปหมดแล้ว แต่เศษของกรรมยังเหลืออยู่ ย่อมต้องทนใช้เศษกรรมต่อไปอีก กระทั่งภพชาติสุดท้ายในสังสารวัฏ ดังนั้นชีวิตในสังสารวัฏมิเพี่ยงบุญกับบาปเท่านั้น ถ้าเราไม่ทำบุญ บาปอกุศลจะเข้ามาแทน ทำให้ใจเรายินดีในการทำบาป เพราะฉะนั้นเราต้องหมั่นทำบุญบ่อยๆ ทำบุญใหญ่ๆ ใจเราจะได้ใสๆ ให้ใจของเราชุ่มอยู่ในบุญ กระทั่งบาปไม่ได้ช่อง ชีวิตของเราจะได้ไม่หม่นหมอง จะผ่องใส และได้เข้าถึงพระรัตนตรัยกันทุกๆ คน

